

**Centre For Distance and Online Education
Jamia Millia Islamia
New Delhi-110025**

**Assignments
BA (General) Part III
Mode: OL
Session: 2023-2024**

GENERAL INSTRUCTIONS

The students are required to read carefully and follow the instructions given below:

1. Submission of one complete assignment in each course of the programme every year is compulsory.
2. Completed assignments on A4 sheets with the required details are to be submitted online in pdf format through Google Classroom before or on 31-07-2024.
3. If students fail to submit the assignment before or on the last date, they can submit it within a week from the last date with a fine of Rs.200. Afterward, assignments will NOT be submitted.
4. Ex-Students who failed to submit assignments during the programme are required to submit Rs. 200/- per Assignment to CDOE in the form of a Demand Draft in favor of Jamia Millia Islamia, payable at New Delhi.
5. Write your name, roll number, enrolment number, contact number, and other details as required on the cover page of the Assignment.
6. Write your name and roll number on top of every page of the assignment.
7. For your record keep a photocopy of your Assignments.
8. Please go through your programme guide carefully for further details.
9. Should there be any inconsistency or conflict between the English, Hindi and Urdu versions of the Assignment, the **English** version shall prevail.

Course Title: Drama

Course Code: BEG-04

Session: 2023-24

Maximum Marks: 30

Note: Attempt any three questions. Attempt any three questions. All questions carry equal marks.

1. Write a note on the historical development of English Drama.
2. How does William Shakespeare's play Tempest explore the idea of colonization?
3. How does G.B. Shaw's Pygmalion reveal the issues of social disparity? Explain through the analyses of major characters in the play.
4. Write an essay on G.B. Shaw as an essayist.
5. Describe the summary of J. Galsworthy's play Justice.

Course Title: Fiction

Course Code: BEG-05

Session: 2023-24

Maximum Marks: 30

Note: Attempt any three questions. Attempt any three questions. All questions carry equal marks.

1. Discuss an overview of development of English novels with reference to the major English novelists and their works.
2. Illustrate the major themes of the novel Tess of the D'Urbervilles.
3. How do you understand the following statement "A man can be destroyed but not defeated" from the novel The Old Man and the Sea ? Discuss.
4. Write critical summary of the novel Kanthapura.
5. Critically analyse Gandhi's speech in Mulk Raj Anand's Untouchable.

Course Title: CLASSICAL URDU POETRY

Course Code: BUL-04

Session: 2023-24

Maximum Marks: 30

نوٹ: صرف تین سوالات کے جواب لکھیے۔ سبھی سوالات کے نمبر مساوی ہیں۔

1. ذوق کی قصیدہ نگاری کی اہم خصوصیات پر روشنی ڈالیے -
2. دکن میں اردو مرثیے کے فروغ کا جائزہ لیجیے۔
3. مثنوی کے فن اور اجزائے ترکیبی پر روشنی ڈالیے -
4. خواجہ حیدر علی آتش کی غزل گوئی کی نمایاں خصوصیات ان کے اشعار کا حوالہ دیتے ہوئے کیجیے۔
5. غالب کی غزل گوئی کی نمایاں خصوصیات پر تفصیلی بحث کیجیے۔

Course Title: ESSAY TRANSLATION & RHETORIC

Course Code: BUL-05

Session: 2023-24

Maximum Marks: 30

نوٹ: صرف تین سوالات کے جواب لکھیے۔ سبھی سوالات کے نمبر مساوی ہیں۔

1. پطرس بخاری نے اپنے مزاحیہ مضمون کتے میں میں کتوں کی جن خصلتوں کا ذکر کیا ہے ان کے بارے میں اپنے خیال کا اظہار کیجیے۔
2. مضمون کے اصول و ضوابط کا جائزہ لیجیے۔
3. میر انیس کی شاعری کی خصوصیات بیان کیجیے۔
4. ترجمہ کی اہمیت اور افادیت تحریر کیجیے۔
5. بلاغت کی تعریف کرتے ہوئے تحریر میں اس کی ضرورت پر روشنی ڈا

Course Title: आधुनिक कविता

Course Code: BHD-04

Session: 2023-24

Maximum Marks: 30

नोट: केवल तीन प्रश्नों के उत्तर दीजिए तथा सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।

1. द्विवेदी युग की प्रमुख प्रवृत्तियों का विश्लेषण कीजिए।
2. 'कुब्जा' कविता की मूल संवेदनाओं पर प्रकाश डालिए।
3. नरेंद्र शर्मा के गीतों की काव्यगत विशेषताओं पर चर्चा कीजिए।
4. प्रयोगवादी कविता की प्रमुख काव्य प्रवृत्तियाँ बताइए।
5. किन्हीं दो पर टिप्पणीयाँ लिखिए-
 - क. निराला की काव्य कला
 - ख. त्रिलोचन शास्त्री की काव्य भाषा
 - ग. प्रगतिवाद और मार्क्सवाद का अंतःसम्बन्ध

Course Title: नाटक और निबंध

Course Code: BHD-05

Session: 2023-24

Maximum Marks: 30

नोट: केवल तीन प्रश्नों के उत्तर दीजिए तथा सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।

1. नाटक के विधागत वैशिष्ट्य पर विस्तारपूर्वक चर्चा कीजिए।
2. स्वतंत्रतापूर्व हिन्दी नाटक व रंगमंच की व्याख्या कीजिए।
3. 'ध्रुवस्वामिनी' नाटक की मूल समस्या का विवेचन कीजिए।
4. हिन्दी निबन्ध कला की कितनी शैलियाँ प्रचलित हैं विस्तारपूर्वक बताइए।
5. 'मजदूरी और प्रेम' निबन्ध के उद्देश्य को स्पष्ट कीजिए।

Course Title: International Politics

Course Code: BPS-04

Session: 2023-24

Maximum Marks: 30

Note: Attempt any three questions. Attempt any three questions. All questions carry equal marks.

1. Critically Discuss the theory of Idealism in International Politics.
2. What is National Interest? Describe its relevance in International Relations.
3. What do you mean by Foreign Policy? Highlight its objectives.
4. Discuss the role of World Trade Organization in Globalization.
5. Write short notes on any two of the followings;
 - a. Offensive Realism
 - b. New World Order
 - c. Economic Globalization

नोट: केवल तीन प्रश्नों के उत्तर दीजिए तथा सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।

1. अंतर्राष्ट्रीय राजनीति में आदर्शवाद के सिद्धांत की आलोचनात्मक चर्चा करें।
2. राष्ट्रीय हित क्या है? अंतर्राष्ट्रीय संबंधों में इसकी प्रासंगिकता का वर्णन करें।
3. विदेश नीति से आप क्या समझते हैं? इसके उद्देश्यों पर प्रकाश डालिए।
4. वैश्वीकरण में विश्व व्यापार संगठन की भूमिका पर चर्चा करें।
5. निम्नलिखित में से किन्हीं दो पर संक्षिप्त टिप्पणियाँ लिखें;
 - a. आक्रामक यथार्थवाद
 - b. नई विश्व व्यवस्था
 - c. आर्थिक वैश्वीकरण

نوٹ: صرف تین سوالات کے جواب لکھیے۔ سبھی سوالات کے نمبر مساوی ہیں۔

1. بین الاقوامی سیاست میں آئیڈیلزم کے نظریہ پر تنقیدی بحث کریں۔
2. قومی مفاد کیا ہے؟ بین الاقوامی تعلقات میں اس کی مطابقت بیان کریں۔
3. خارجہ پالیسی سے آپ کی کیا مراد ہے؟ اس کے مقاصد کو نمایاں کریں۔
4. گلوبلائزیشن میں ورلڈ ٹریڈ آرگنائزیشن کے کردار پر بحث کریں۔
5. درج ذیل میں سے کسی دو پر مختصر نوٹ لکھیں؛

a. جارحانہ حقیقت پسندی۔

b. نیا عالمی نظام

c. اقتصادی عالمگیریت

Course Title: Comparative Politics

Course Code: BPS-05

Session: 2023-24

Maximum Marks: 30

Note: Attempt any three questions. Attempt any three questions. All questions carry equal marks.

1. What do you understand by comparative politics? Explain the differences between Historical and Legal approaches.
2. Evaluate the system approach to the study of Comparative Politics.
3. Explain the powers and functions of the Executive in China.
4. Describe the main characteristics of party system of Switzerland.
5. Write Short notes on any two of the following:
 - a. Structural-Functional Approach
 - b. Political Culture in U.K.
 - c. Executive in Switzerland

نوٹ: کےवल تین প্রশنوں کے उत्तर दीजिए तथा सभी প্রশनों के अंक समान हैं।

1. तुलनात्मक राजनीति से आप क्या समझते हैं? ऐतिहासिक और कानूनी दृष्टिकोण के बीच अंतर स्पष्ट करें।
2. तुलनात्मक राजनीति के अध्ययन के लिए प्रणालीगत दृष्टिकोण का मूल्यांकन करें।
3. चीन में कार्यपालिका की शक्तियों और कार्यों की व्याख्या करें।
4. स्विट्जरलैंड की दलीय व्यवस्था की प्रमुख विशेषताओं का वर्णन कीजिये।
5. निम्नलिखित में से किन्हीं दो पर संक्षिप्त नोट्स लिखें:
 - a. संरचनात्मक-कार्यात्मक दृष्टिकोण
 - b. यू.के. में राजनीतिक संस्कृति
 - c. स्विट्जरलैंड में कार्यकारी

نوٹ: صرف تین سوالات کے جواب لکھیے۔ سبھی سوالات کے نمبر مساوی ہیں۔

1. تقابلی سیاست سے آپ کیا سمجھتے ہیں؟ تاریخی اور قانونی نقطہ نظر کے درمیان فرق کی وضاحت کریں۔
2. تقابلی سیاست کے مطالعہ کے لیے نظام کے نقطہ نظر کا جائزہ لیں۔
3. چین میں ایگزیکٹو کے اختیارات اور افعال کی وضاحت کریں۔
4. سوئٹزرلینڈ کے پارٹی نظام کی اہم خصوصیات بیان کریں۔
5. درج ذیل میں سے کسی دو پر مختصر نوٹ لکھیں:
 - a. ساختی-فنکشنل اپروچ
 - b. یو کے میں سیاسی ثقافت
 - c. سوئٹزرلینڈ میں ایگزیکٹو

Course Title: ISLAMIC RELIGIOUS SCIENCE (A) TAFSIR AND (B) HADITH **Course Code:** BISLS-04

Session: 2023-24

Maximum Marks: 30

Note: Attempt any three questions. Attempt any three questions. All questions carry equal marks.

1. Give an account of Tafsir Bayanul Quran and its Writer.
2. Describe the life and contribution of Imam Abu Da'ud in the field of Ilm-e-Hadith.
3. What do you know about the Tafsir of Sir Syed Ahmad Khan? Discuss detail.
4. Discuss the origin and development of Ilm-e-Hadith during the period of Prophet (PBUH) and his companions.
5. Write short notes on any two of the following:
 - a. Sunan Ibn-e-Majah
 - b. Hazrat Abu Hurairah (RA)
 - c. Imam Bukhari

नोट: केवल तीन प्रश्नों के उत्तर दीजिए तथा सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।

1. तफ़सीर बयानुल कुरान और उसके लेखक का विवरण दीजिए।
2. इल्म-ए-हदीस के क्षेत्र में इमाम अबू दाऊद के जीवन और योगदान का वर्णन करें।
3. सर सैयद अहमद खान की तफ़सीर के बारे में आप क्या जानते हैं? विस्तार से चर्चा करें।
4. पैगंबर (PBUH) और उनके साथियों के काल में इल्म-ए-हदीस की उत्पत्ति और विकास पर चर्चा करें।
5. निम्नलिखित में से किन्हीं दो पर संक्षिप्त नोट्स लिखें:
 - a. सुनन इब्न-ए-माजा
 - b. हज़रत अबू हु़रैरा (आर ए)
 - c. इमाम बुखारी

نوٹ: صرف تین سوالات کے جواب لکھیے۔ سبھی سوالات کے نمبر مساوی ہیں۔

1. تفسیر بیان القرآن اور اس کے مصنف کا حساب دیں۔
2. علم حدیث کے میدان میں امام ابو داؤد کی زندگی اور خدمات کو بیان کریں۔
3. آپ سر سید احمد خان کی تفسیر کے بارے میں کیا جانتے ہیں؟ تفصیل سے بات کریں۔
4. نبی اکرم صلی اللہ علیہ وسلم اور آپ کے صحابہ کے دور میں علم حدیث کی ابتدا اور ترقی پر بحث کریں۔
5. درج ذیل میں سے کسی دو پر مختصر نوٹ لکھیں:

a. سنن ابن ماجہ

b. حضرت ابوہریرہ رضی اللہ عنہ

c. امام بخاری -

Course Title: RELIGIOUS SCIENCE (B) FIQH, TASAWWUF AND KALAM Course Code: BISLS-05
Session: 2023-24 Maximum Marks: 30

a. Note: Attempt any three questions. Attempt any three questions. All questions carry equal marks.

- b. Describe the meaning of Fiqh and discuss its basic sources.
- c. What do you know about the Shafae school of Fiqh? Discuss in detail.
- d. Describe the contribution of Khwaja Moinuddin Chishti in the field of Tasawwuf.
- e. Discuss the contribution of Imam Malik in the field of Fiqh.
- f. Write short notes on any two of the following:
 - a. Ahmad bin Hanbal
 - b. Qadri Sufi order
 - c. Khwaja Nizamuddin

نوٹ: کےवल تین প্রশنوں کے उत्तर दीजिए तथा सभी প্রশनों के अंक समान हैं।

1. फ़िक्कह का अर्थ बताएं और इसके मूल स्रोतों पर चर्चा करें।
2. फ़िक्कह के शाफ़े स्कूल के बारे में आप क्या जानते हैं? विस्तार से चर्चा करें.
3. तसव्वुफ़ के क्षेत्र में ख्वाजा मोइनुद्दीन चिश्ती के योगदान का वर्णन करें।
4. फ़िक्कह के क्षेत्र में इमाम मलिक के योगदान पर चर्चा करें।
5. निम्नलिखित में से किन्हीं दो पर संक्षिप्त नोट्स लिखें:
 - a. अहमद बिन हनबल
 - b. कादरी सूफी आदेश
 - c. ख्वाजा निज़ामुद्दीन

نوٹ: صرف تین سوالات کے جواب لکھیے۔ سبھی سوالات کے نمبر مساوی ہیں۔

1. فقہ کے معنی بیان کریں اور اس کے بنیادی ماخذ پر بحث کریں۔
2. آپ شافعی مکتب فقہ کے بارے میں کیا جانتے ہیں؟ تفصیل سے بات کریں۔
3. تصوف کے میدان میں خواجہ معین الدین چشتی کی خدمات کو بیان کریں۔
4. فقہ کے میدان میں امام مالک کی شراکت پر بحث کریں۔
5. درج ذیل میں سے کسی دو پر مختصر نوٹ لکھیں:
 - a. احمد بن حنبل
 - b. قادری صوفی کا حکم
 - c. خواجہ نظام الدین

Course Title: Social Change and Social Problems in India Course Code: BSO-04

Session: 2023-24

Maximum Marks: 30

Note: Attempt any three questions. All questions carry equal marks.

1. How does Marxist perspective of development differ from liberal perspective of development? Illustrate your answer with suitable example.
2. Explain social mobility. Discuss different types of social mobility with suitable example.
3. Explain demographic dividend and discuss its significance in the socio economic development of India.
4. Critically evaluate the impact of globalization on changing pattern of employment.
5. Discuss the various factors responsible for gender inequality in India.

नोट: केवल तीन प्रश्नों के उत्तर दीजिए तथा सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।

1. विकास का मार्क्सवादी दृष्टिकोण विकास के उदारवादी दृष्टिकोण से किस प्रकार भिन्न है? अपने उत्तर को उपयुक्त उदाहरण सहित स्पष्ट कीजिए।
2. सामाजिक गतिशीलता को समझाइये। उपयुक्त उदाहरण सहित विभिन्न प्रकार की सामाजिक गतिशीलता पर चर्चा करें।
3. जनसांख्यिकीय लाभांश की व्याख्या करें और भारत के सामाजिक आर्थिक विकास में इसके महत्व पर चर्चा करें।
4. रोजगार के बदलते पैटर्न पर वैश्वीकरण के प्रभाव का आलोचनात्मक मूल्यांकन करें।
5. भारत में लैंगिक असमानता के लिए जिम्मेदार विभिन्न कारकों पर चर्चा करें।

نوٹ: صرف تین سوالات کے جواب لکھیے۔ سبھی سوالات کے نمبر مساوی ہیں۔

1. ترقی کا مارکسی نقطہ نظر ترقی کے لبرل نقطہ نظر سے کیسے مختلف ہے؟ مناسب مثال کے ساتھ اپنے جواب کی وضاحت کریں۔
2. سماجی نقل و حرکت کی وضاحت کریں۔ مناسب مثال کے ساتھ سماجی نقل و حرکت کی مختلف اقسام پر بحث کریں۔
3. ڈیموگرافک ڈیویژنڈ کی وضاحت کریں اور ہندوستان کی سماجی اقتصادی ترقی میں اس کی اہمیت پر تبادلہ خیال کریں۔
4. روزگار کے بدلتے ہوئے انداز پر عالمگیریت کے اثرات کا تنقیدی جائزہ لیں۔
5. ہندوستان میں صنفی عدم مساوات کے ذمہ دار مختلف عوامل پر تبادلہ خیال کریں۔

Course Title: MEDIA AND SOCIETY

Course Code: BSO-05

Session: 2023-24

Maximum Marks: 30

Note: Attempt any three questions. All questions carry equal marks.

1. Explain mass media. Discuss different forms of mass media.
2. Discuss the rise of new forms of media and its impact on socio-cultural life of people.
3. Critically examine Functional theory of media education.
4. Write a short note on virtual community.
5. Examine the relevance of traditional forms of media in the age of Internet.

نوٹ: केवल तीन प्रश्नों के उत्तर दीजिए तथा सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।

1. जनसंचार माध्यमों को समझाइये। जनसंचार माध्यमों के विभिन्न रूपों की चर्चा करें।
2. मीडिया के नए रूपों के उदय और लोगों के सामाजिक-सांस्कृतिक जीवन पर इसके प्रभाव पर चर्चा करें।

3. میڈیا شیکھا کے کارڈاٹمک سیدڈاٹ کا آالوچناٹمک ڈرکషण करें।
4. آاهاسی سمدادا ڈر اک سڈکషط ٹیڈڈणी لیڈیں۔
5. ڈنٹرنهٹ کے ڈوگ ڈیں میڈیا کے ڈارڈرک رڈڈوں کی ڈراسڈنگکا کا ڈرکషण करें۔

نوٹ: صرف ٹین سوالاٹ کے ڈواب لکھیے۔ سبھی سوالاٹ کے نمبر مساوی ہیں۔

1. ڈرائع ابلاغ کی وضاحت کریں۔ ڈرائع ابلاغ کی مڈٹلف شکلوں ڈر بحث کریں۔
2. میڈیا کی نئی شکلوں کے عروچ اور لوگوں کی سماجی و ثقافتی زندگی ڈر اس کے اٹراٹ ڈر بحث کریں۔
3. میڈیا ایجوکیشن کے فنکشنل تھیوری کا تنقیدی جائزه لیں۔
4. ورچوئل کمیونٹی ڈر ایک مڈٹر نوٹ لکھیں۔
5. انٹرنیٹ کے ڈور میں میڈیا کی روایتی شکلوں کی مطابقت کا جائزه لیں۔

Course Title: History of Modern India: 1707 to 1950 Course Code: BHIS-04

Session: 2023-24

Maximum Marks: 30

Note: Attempt any three questions. All questions carry equal marks.

1. Give an account of the formation of the regional states during the 18th century with special reference to Bengal.
2. What are the major factors that led to the revolt of 1857? Critically examine.
3. Discuss the role of Mahatma Gandhi in Champaran Satyagraha (1917).
4. Discuss the role of social reform movements in promoting modern education in colonial North India.
5. Write short notes on any two of the following:
 - a. Salient Features of Indian Constitution
 - b. Impact of British rule on Indian economy
 - c. Nehru's role in modernizing India
 - d. Rowlatt Act, 1919

e. Swaraj party

نوٹ: केवल तीन प्रश्नों के उत्तर दीजिए तथा सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।

1. बंगाल के विशेष संदर्भ में 18वीं शताब्दी के दौरान क्षेत्रीय राज्यों के गठन का विवरण दीजिए।
2. 1857 के विद्रोह के प्रमुख कारण क्या थे? आलोचनात्मक परीक्षण करें।
3. चंपारण सत्याग्रह (1917) में महात्मा गांधी की भूमिका पर चर्चा करें।
4. औपनिवेशिक उत्तर भारत में आधुनिक शिक्षा को बढ़ावा देने में सामाजिक सुधार आंदोलनों की भूमिका पर चर्चा करें।
5. निम्नलिखित में से किन्हीं दो पर संक्षिप्त नोट्स लिखें:
 - a. भारतीय संविधान की मुख्य विशेषताएं
 - b. भारतीय अर्थव्यवस्था पर ब्रिटिश शासन का प्रभाव
 - c. भारत के आधुनिकीकरण में नेहरू की भूमिका
 - d. रौलेट एक्ट, 1919
 - e. स्वराज पार्टी

نوٹ: صرف تین سوالات کے جواب لکھیے۔ سبھی سوالات کے نمبر مساوی ہیں۔

1. بنگال کے خصوصی حوالے سے 18ویں صدی کے دوران علاقائی ریاستوں کی تشکیل کا احوال دیں۔
2. وہ کون سے اہم عوامل ہیں جو 1857 کی بغاوت کا باعث بنے؟ تنقیدی جائزہ لیں۔
3. چمپارن سٹیٹ گره (1917) میں مہاتما گاندھی کے کردار پر بحث کریں۔
4. نوآبادیاتی شمالی ہندوستان میں جدید تعلیم کے فروغ میں سماجی اصلاحی تحریکوں کے کردار پر بحث کریں۔
5. درج ذیل میں سے کسی دو پر مختصر نوٹ لکھیں:
 - a. ہندوستانی آئین کی نمایاں خصوصیات
 - b. ہندوستانی معیشت پر برطانوی راج کے اثرات
 - c. ہندوستان کو جدید بنانے میں نہرو کا کردار

.d رولٹ ایکٹ، 1919

.e سوراچ پارٹی

Course Title: Modern World 17th to 20th Century **Course Code: BHIS-05**

Session: 2023-24

Maximum Marks: 30

Note: Attempt any three questions. All questions carry equal marks.

1. Critically analyze the political and economic aspects of the enlightenment in 18th Century Europe.
2. Discuss the role of Cavour and Garibaldi in the unification of Italy.
3. Write an essay on the causes and consequence of the Second World War.
4. How did the Bolshevik Revolution of 1917 lead to the formation of the socialist state?
5. Write short notes on any two of the following:
 - a. Cold War
 - b. Rise of Fascism in Italy
 - c. Kuomintang
 - d. Mao Zedong
 - e. Meiji Era

نوٹ: केवल तीन प्रश्नों के उत्तर दीजिए तथा सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।

1. 18वीं शताब्दी के यूरोप में ज्ञानोदय के राजनीतिक और आर्थिक पहलुओं का आलोचनात्मक विश्लेषण करें।
2. इटली के एकीकरण में कैवूर और गैरीबाल्डी की भूमिका की चर्चा करें।
3. द्वितीय विश्व युद्ध के कारण एवं परिणाम पर एक निबंध लिखिए।
4. 1917 की बोल्शेविक क्रांति ने समाजवादी राज्य का गठन कैसे किया?
5. निम्नलिखित में से किन्हीं दो पर संक्षिप्त नोट्स लिखें:
 - a. शीत युद्ध
 - b. इटली में फासीवाद का उदय

- c. कुओमिनटांग
- d. माओ ज़ेडॉंग
- e. मीजी युग

نوٹ: صرف تین سوالات کے جواب لکھیے۔ سبھی سوالات کے نمبر مساوی ہیں۔

1. 18ویں صدی کے یورپ میں روشن خیالی کے سیاسی اور معاشی پہلوؤں کا تنقیدی تجزیہ کریں۔
2. اٹلی کے اتحاد میں Cavour اور Garibaldi کے کردار پر بحث کریں۔
3. دوسری جنگ عظیم کے اسباب اور نتائج پر ایک مضمون لکھیں۔
4. کس طرح 1917 کا بالشویک انقلاب سوشلسٹ ریاست کی تشکیل کا باعث بنا؟
5. درج ذیل میں سے کسی دو پر مختصر نوٹ لکھیں:

- a. سرد جنگ
- b. اٹلی میں فاشزم کا عروج
- c. Kuomintang
- d. ماؤ زی تنگ
- e. میجی دور

Course Title: Money and Banking

Course Code: BECO-04

Session: 2023-24

Maximum Marks: 30

Note: Attempt any three questions. All questions carry equal marks.

1. Discuss in detail the Fisher's quantity theory of money.
2. Discuss in detail the Cambridge version of quantity theory of money.
3. What do you mean by financial inclusion? Mention the steps taken to enhance financial inclusion in India
4. Discuss the main function of Reserve Bank of India.
5. Write short notes on any two of the following:
 - a. Foreign Banks

- b. Private Banks
- c. Good and Bad Money
- d. Scheduled and Non Scheduled Banks

نوٹ: केवल तीन प्रश्नों के उत्तर दीजिए तथा सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।

1. फिशर के धन के मात्रा सिद्धांत की विस्तार से चर्चा करें।
2. धन के मात्रा सिद्धांत के कैम्ब्रिज संस्करण की विस्तार से चर्चा करें।
3. वित्तीय समावेशन से आप क्या समझते हैं? भारत में वित्तीय समावेशन को बढ़ाने के लिए उठाए गए कदमों का उल्लेख करें
4. भारतीय रिजर्व बैंक के मुख्य कार्यों की चर्चा करें।
5. निम्नलिखित में से किन्हीं दो पर संक्षिप्त नोट्स लिखें:
 - a. विदेशी बैंक
 - b. निजी बैंक
 - c. अच्छा और बुरा पैसा
 - d. अनुसूचित और गैर अनुसूचित बैंक

نوٹ: صرف تین سوالات کے جواب لکھیے۔ سبھی سوالات کے نمبر مساوی ہیں۔

1. فشر کی رقم کی مقدار کے نظریہ پر تفصیل سے بحث کریں۔
2. رقم کی مقدار کے نظریہ کے کیمبرج ورژن پر تفصیل سے بحث کریں۔
3. مالی شمولیت سے آپ کا کیا مطلب ہے؟ ہندوستان میں مالی شمولیت کو بڑھانے کے لیے اٹھائے گئے اقدامات کا ذکر کریں۔
4. ریزرو بینک آف انڈیا کے اہم کام پر بحث کریں۔
5. درج ذیل میں سے کسی دو پر مختصر نوٹ لکھیں:

a. غیر ملکی بینک

b. پرائیویٹ بینکس

c. اچھا اور برا پیسہ

شیڈولڈ اور نان شیڈولڈ بینکس

Course Title: Public Finance and International Trade Course Code: BECO-05

Session: 2023-24

Maximum Marks: 30

Note: Attempt any three questions. All questions carry equal marks.

1. How public expenditure can achieve economic development in a developing economy? Discuss.
2. What is Public Debt? Explain its various types. Explain the various effects of public debt on the economy.
3. Define Public revenue and explain its various sources.
4. Describe various advantages and disadvantages of international trade.
5. Write short notes on any two of the following:
 - a. Public and Private Finance
 - b. Balance of Payments
 - c. Balance of Trade
 - d. International Monetary Fund

नोट: केवल तीन प्रश्नों के उत्तर दीजिए तथा सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।

1. विकासशील अर्थव्यवस्था में सार्वजनिक व्यय किस प्रकार आर्थिक विकास प्राप्त कर सकता है? चर्चा करना।
2. सार्वजनिक ऋण क्या है? इसके विभिन्न प्रकार बताइये। अर्थव्यवस्था पर सार्वजनिक ऋण के विभिन्न प्रभावों की व्याख्या करें।
3. सार्वजनिक राजस्व को परिभाषित करें और इसके विभिन्न स्रोतों की व्याख्या करें।
4. अंतर्राष्ट्रीय व्यापार के विभिन्न लाभ एवं हानियों का वर्णन करें।
5. निम्नलिखित में से किन्हीं दो पर संक्षिप्त नोट्स लिखें:
 - a. सार्वजनिक और निजी वित्त
 - b. भुगतान संतुलन
 - c. व्यापार का संतुलन

d. अंतर्राष्ट्रीय मुद्रा कोष

نوٹ: صرف تین سوالات کے جواب لکھیے۔ سبھی سوالات کے نمبر مساوی ہیں۔

1. ترقی پذیر معیشت میں عوامی اخراجات کس طرح معاشی ترقی حاصل کر سکتے ہیں؟ بحث کریں۔
2. عوامی قرضہ کیا ہے؟ اس کی مختلف اقسام کی وضاحت کریں۔ معیشت پر عوامی قرضوں کے مختلف اثرات کی وضاحت کریں۔
3. عوامی آمدنی کی وضاحت کریں اور اس کے مختلف ذرائع کی وضاحت کریں۔
4. بین الاقوامی تجارت کے مختلف فوائد اور نقصانات بیان کریں۔
5. درج ذیل میں سے کسی دو پر مختصر نوٹ لکھیں:

a. پبلک اور پرائیویٹ فنانس

b. ادائیگیوں کا توازن

c. تجارت کا توازن

d. بین الاقوامی مالیاتی فنڈ